

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ

Кафедра «Облік і аудит»

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи з дисципліни

«АУДИТ»

Харків - 2012

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Облік і аудит» 12 квітня 2011 р.,

протокол № 9.

Одним із важливих етапів підготовки фахівців з економіки, обліку, аудиту, фінансів є виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит». Головне завдання курсової роботи - показати конкретні знання теорії етичних та методологічних основ аудиту і вміння застосовувати їх на практиці.

Методичні вказівки призначені для виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит» для студентів спеціальності «Облік та аудит» усіх форм навчання.

Укладачі:

доц. В.Ф. Мінка,
старші викладачі І.В. Підпригора,
Т.О. Петухова

Рецензент

проф. Н.В. Чебанова

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи з дисципліни

«АУДИТ»

Відповідальний за випуск Мінка В.Ф.

Редактор Буранова Н.В.

Підписано до друку 19.10.11 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,25. Тираж 50. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Українська державна академія залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2874 від 12.06.2007 р.

**МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

Кафедра "Облік і аудит"

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до виконання курсової роботи з дисципліни
“Аудит”**

Харків 2012

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Облік і аудит», 12 квітня 2011 р. протокол № 1.

Одним із важливих етапів підготовки фахівців з економіки, обліку, аудиту, фінансів є виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит». Головне завдання курсової роботи - показати конкретні знання теорії етичних та методологічних основ аудиту і вміння застосовувати їх на практиці.

Методичні вказівки призначені для виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит» для студентів спеціальності «Облік та аудит» усіх форм навчання.

Укладачі:

доц. В.Ф. Мінка,
старші викладачі І.В. Підпригора,
Т.О. Петухова

Рецензент

проф. Н.В. Чебанова

ЗМІСТ

	Вступ	4
1	Теоретична частина	6
1.1	Тематика курсових робіт	6
1.2	Послідовність підготовки курсової роботи	7
2	Практична частина	9
2.1	Рекомендована структура курсової роботи та вимоги до змісту курсової роботи	9
2.2	Вимоги до оформлення курсової роботи	12
2.3	Вимоги до захисту та критерії оцінювання курсової роботи	14
	Список літератури	15
	Додатки	17

ВСТУП

Розвиток України на сучасному етапі характеризується становленням ринкової економіки, її інтеграції у систему міжнародних економічних відносин. До розвитку економіки залучаються зовнішні та внутрішні інвестиції, кредити, проводяться емісії цінних паперів. Учасники цих процесів потребують достовірної і неупередженої інформації про фінансово-майновий стан, перспективи розвитку та фінансову стабільність суб'єктів господарювання. Подання достовірної та неупередженої інформації зацікавленим особам забезпечується через аудиторський висновок, про що свідчить досвід зарубіжних країн, а також робота вітчизняних аудиторів.

Проведення аудиту є обов'язковим для підтвердження достовірності та повноти річного балансу і звітності та перевірки фінансового стану засновників комерційних банків, бірж, інвестиційних фондів і компаній, довірчих товариств і кредитних спілок, страхових компаній та інших фінансових посередників, підприємств та представництв нерезидентів, емітентів цінних паперів, державних підприємств при здаванні в оренду цілісних майнових комплексів, приватизації, корпоратизації та інших змінах форми власності, при порушенні питання про визнання неплатоспроможним чи банкрутом.

У зв'язку з цим вивчення дисципліни «Аудит» є необхідною умовою підготовки економістів вищої кваліфікації.

Метою вивчення дисципліни є теоретико-методологічні засади і

організаційно-правовий механізм проведення аудиторської перевірки на базі Міжнародних стандартів аудиту.

Одним із важливих етапів підготовки фахівців з економіки, обліку, аудиту, фінансів є виконання курсової роботи з дисципліни «Аудит».

Підготовка курсової роботи з дисципліни «Аудит» - індивідуальне завдання, яке виконується студентами зі спеціальності «Облік і аудит» у термін, визначений навчальним планом, з метою перевірки якості отриманих теоретичних знань, уміння систематизувати одержану інформацію, аналізувати та узагальнювати показники діяльності об'єкта дослідження, а також здібності надавати власні рекомендації щодо перспектив розвитку досліджуваного підприємства. Це сприятиме формуванню у кожного з них наукового і творчого потенціалу, необхідного майбутнім фахівцям.

Головне завдання курсової роботи - показати конкретні знання теорії етичних та методологічних основ аудиту і вміння застосовувати їх на практиці, глибоке застосування суміжних з аудитом дисциплін: бухгалтерського обліку, фінансів, техніко-економічного аналізу виробничо-господарської діяльності підприємств та ін.

1 ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

1.1 Тематика курсових робіт

- 1 Аудит каси і касових операцій.
- 2 Аудит при банкрутстві підприємства.
- 3 Економічна діагностика підприємства в аудиторській діяльності: організація та методологія.
- 4 Внутрішній аудит господарських систем.
- 5 Особливості аудиту акціонерного товариства.
- 6 Аудит експлуатаційних витрат у структурних підрозділах залізниці.
- 7 Аудит готової продукції та її реалізації.
- 8 Аудит розрахункових і кредитних операцій.
- 9 Аудит експортно-імпортних операцій.
- 10 Аудит інвестицій, капітальних вкладень і будівництва.
- 11 Аудит матеріальних цінностей та їх використання.
- 12 Аудит при ліквідації підприємства.
- 13 Аудит статутного фонду і його використання.
- 14 Особливості проведення аудиторської перевірки в окремих суб'єктах господарювання
- 15 Аудит фінансових результатів і фінансового стану підприємства.
- 16 Аудит фінансової звітності підприємства.
- 17 Аудит основних засобів і нематеріальних активів.
- 18 Аудит праці і заробітної плати.
- 19 Особливості проведення внутрішнього аудиту на прикладі конкретного підприємства.
- 20 Аудит розрахунків з бюджетом.
- 21 Аудит активів підприємства.
- 22 Аудит пасивів підприємства.
- 23 Аудит дебіторської та кредиторської заборгованості.
- 24 Аудит підзвітних сум та операцій з пов'язаними особами.

1.2 Послідовність підготовки курсової роботи

Діяльність студента щодо виконання курсової роботи

розпочинається з вибору та призначення теми.

Тему курсової роботи студент обирає самостійно або за порадою наукового керівника.

Тематика курсових робіт розробляється кафедрою і щорічно уточнюється з урахуванням змін, що відбуваються у законодавстві, економічній теорії та практиці господарювання.

Студент може запропонувати свою тему курсової роботи, яка має теоретичне або практичне значення для підприємства (аудиторської фірми), галузі. В таких випадках студент обґрунтовує доцільність вибору та погоджує тему із керівником. Уточнення і зміна теми курсової роботи в подальшому також погоджується із керівником курсової роботи .

Не дозволяється виконувати роботу декількома студентами з однієї й тієї самої теми на базі одного підприємства (аудиторської фірми).

Обираючи тему курсової роботи, слід виходити з навчальних і науково – дослідних інтересів студентів, його нахилів, наявності власних доробок, місця майбутньої роботи, а також актуальності теми для теорії та практичної діяльності в галузі контролю та аудиту.

Якщо одну й ту саму тему курсової роботи виявлять бажання писати кілька студентів одночасно, то остаточне рішення приймає викладач даної дисципліни, виходячи з рівня підготовки студентів.

При затвердженні тематики курсових робіт враховуються проблеми, які досліджуються викладачами кафедри, керівником курсових робіт, а також проблеми, над вирішенням яких працює кафедра, факультет.

Студентам заочної форми навчання пропонується обирати тему курсової роботи з урахуванням потреб підприємства (аудиторської фірми), на якому вони працюють.

Під час написання курсової роботи студент має регулярно спілкуватися з керівником з метою своєчасного корегування окремих питань обраної теми.

При цьому керівник курсової роботи:

- проводить консультації щодо змісту та оформлення

курсової роботи;

- перевіряє етапи виконання роботи та її готовність;
- допускає роботу до захисту;
- бере участь у роботі комісії по захисту.

Перед остаточним оформленням чистового варіанта курсової роботи студент повинен подати керівникові завершальну чернетку всіх розділів, вступу, висновків та списку використаних джерел. Оформлення тексту чернетки наближається до вимог, які ставляться до готової роботи, що допоможе заздалегідь здійснити потрібну правку та позбутися зайвих помилок при написанні чистового варіанта роботи.

Після цього перевірена і виправлена робота підписується керівником та допускається до захисту. Тільки після отримання дозволу на захист курсової роботи студент готує стислу доповідь до захисту курсової роботи.

Визначення мети і об'єкта курсової роботи зосереджує студента на вирішенні конкретних питань, сприяє збору необхідної інформації, яка стосується теми.

Мета курсової роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні основ організації, розкритті діючої практики з аудиту... (назва теми) ..., а також підготовки пропозицій щодо проведення аудиту... (назва теми)... на підприємстві.

Об'єктом дослідження може бути залізниця чи її структурні підрозділи, акціонерні компанії, товариства та інші суб'єкти господарювання.

Після визначення мети і об'єкта курсової роботи виникає необхідність окреслити завдання, які ведуть до розкриття суті поставленого питання і мають бути вирішені при виконанні курсової роботи рекомендованої структури.

2 ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

2.1 Рекомендована структура курсової роботи та вимоги до змісту курсової роботи

Курсова робота має такі складові:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- розділ 1 (науково-теоретичні та методичні основи аудиту);
- розділ 2 (організаційно-економічна характеристика підприємства);
- розділ 3 (практичний аудит на матеріалах підприємства (відповідно до теми));
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Титульний аркуш курсової роботи наведено у додатку А.

Зміст містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів і підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Зразок оформлення змісту курсової роботи наведено у додатку Б.

У вступі обґрунтовують актуальність вибраної теми, визначають мету і коло питань, що розглядатимуться у курсовій роботі. Йдеться про значення аудиту для виявлення резервів підвищення ефективності управління виробництвом, обґрунтування завдань, поставлених у курсовій роботі

Викладаючи вступ, необхідно дотримуватися такої послідовності.

Актуальність теми. Обґрунтовується актуальність та доцільність проведення досліджень для вирішення поставленої проблеми та розвитку аудиту в Україні в цілому.

Об'єкт дослідження. Визначається явище або процес, що досліджується відповідно до теми курсової роботи.

Предмет дослідження – це те, що знаходиться в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове.

Методи дослідження. Треба перелічити методи дослідження,

які використовувались у ході дослідження.

Мета і завдання дослідження. Необхідно вказати на конкретні задачі, що мають бути вирішені відповідно до мети курсової роботи.

Використані законодавчо-нормативні і теоретичні джерела. Наводяться основні закони, нормативні акти, що згадуються в роботі, та автори, які зробили найбільший внесок у розроблення досліджуваної проблеми.

Приблизний зразок написання вступу курсової роботи наведено у додатку **В**.

Основна частина курсової роботи складається з розділів та підрозділів.

У першому розділі курсової роботи треба дати короткий огляд наявної літератури з питань аудиту, розкрити теоретичні положення з організації, методики та методології аудиту, галузеві особливості проведення аудиту та надання аудиторських послуг. Поряд з висвітленням загальних теоретичних питань, важливо розкрити економічний зміст питання, дослідженню якого присвячена курсова робота (собівартість, експлуатаційні витрати, прибуток, заробітна плата, основні засоби тощо), показати його значення для діяльності підприємства.

У другому розділі курсової роботи дають загальну характеристику підприємства, його повну назву, адресу, форму власності, підпорядкування, коротку фінансово-економічну характеристику, стан виробництва та збуту продукції.

Необхідно подати структуру управління підприємством, а також бухгалтерії з визначенням конкретних ділянок обліку та контролю, закріплених за кожним працівником бухгалтерії, це оформляють у вигляді схем.

Для наочності наводять таблицю з аналізом основних техніко-економічних показників за період, що досліджується, дають їхню порівняльну оцінку, формують висновки.

При характеристиці виробничо-технічного потенціалу і економічного рівня підприємства необхідно звернути увагу на організаційні й технологічні особливості, що впливають на побудову та здійснення внутрішнього контролю та аудиту.

У третьому розділі курсової роботи студент має органічно поєднати організацію і практику проведення аудиту з наявною на підприємстві (у галузі) обчислювальною технікою.

У результаті виконаної роботи студент повинен скласти робочі документи аудитора, до яких належать:

- договір на проведення аудиту (**додаток Г**);
- порядок проведення аудиту з питань ознайомлення з підприємством (**додаток Д**);
- порядок проведення аудиту з питань вивчення і оцінки системи внутрішнього контролю (**додаток Е**);
- загальний план та програма аудиторської перевірки (**додатки Ж, И**);
- аналіз динаміки та структури балансу підприємства;
- аналіз фінансового стану підприємства;
- робочі документи аудитора з переліком помилок (**додатки К, Л**);
- підсумкові документи аудитора (аудиторський висновок та звіт з рекомендаціями аудитора) (**додаток М**).

Матеріал розділу має бути спрямований на вдосконалення механізму проведення та методики аудиту, виявлення резервів підвищення ефективності структурних підрозділів досліджуваного підприємства.

У висновках викладаються теоретичні та практичні результати досліджень, одержані в роботі, зазначаються прийняті за основу теоретичні положення, окреслюються виявлені результати діяльності підприємства чи організації за досліджуваний період, наводяться головні пропозиції з удосконалення об'єкта дослідження, обґрунтовується достовірність здобутих результатів, викладаються рекомендації щодо їх використання. Приблизний зразок написання висновків до курсової роботи наведено у **додатку Н**.

Список використаних джерел подається після тексту в такій послідовності:

- Закони України та Постанови Верховної Ради України,

Укази Президента України, Декрети та Постанови КМУ;

- інструктивні матеріали міністерств і відомств;
- наукова література: монографії, статті;
- підручники і навчальні посібники;
- матеріали базового підприємства.

При цьому вказують автора, повну назву роботи, видавництво, місце і рік видання, обсяг роботи або сторінки. Література має бути розміщена за прізвищем автора, основні матеріали в хронологічній послідовності. У список включають літературу, що безпосередньо була використана студентом при написанні курсової роботи, але не менше 20 джерел.

До додатків включають обов'язково:

а) форму №1 «Баланс» (річну);

б) форму №2 «Звіт про фінансові результати» (річну) в електронному вигляді, які є базою для здійснення економічного аналізу;

в) графіки і діаграми, які деталізують характеристику узагальнюючих результатів, а також відображають динаміку явищ (за бажанням студента);

г) первинні документи, у яких відображаються господарські операції підприємства відповідно до обраної теми (за бажанням студента).

2.2 вимоги до оформлення курсової роботи

Змістовна робота втрачає свою цінність, якщо вона оформлена неохайно. Порушення загальноприйнятих правил оформлення тексту, таблиць, а особливо, графічного матеріалу знижує якість та оцінку роботи. Тому при оформленні курсової роботи необхідно дотримуватися певних рекомендацій.

Курсову роботу друкують за допомогою комп'ютера через 1,5 інтервала. Шрифт тексту редактора Times New Roman 14 pt.

Загальний обсяг роботи має складати приблизно 30-40 сторінок, обсяг окремих розділів може бути довільний. До загального обсягу курсової роботи не входять список використаних джерел та додатки.

Графічний матеріал та умовні позначення мають відповідати чинним стандартам, а при їхній відсутності - загальноприйнятим у науково-технічній літературі позначкам.

Роботу над текстом значно полегшує використання словників і довідників, за допомогою яких можна з'ясувати терміни і зрозуміти їхній зміст.

Щодо розміщення тексту на сторінці, та текст треба писати з одного боку аркуша, залишаючи ліворуч поле завширшки 2,5 см, а праворуч - 1 см, зверху і знизу - по 2 см. Нехтування цими вимогами може призвести до того, що при брошуруванні й вирівнюванні рукопису, рядки зліва будуть прошиті, а решта - зрізані. Абзацний відступ має становити 5 знаків.

Всю роботу необхідно послідовно пронумерувати. Номер сторінки проставляють на нижньому полі справа чи по центру арабськими цифрами. На титульному аркуші, що є першою сторінкою, номер сторінки не ставлять.

Вся робота складається із розділів і підрозділів. Розділи повинні мати порядкові номери, позначені арабськими цифрами. Кожний розділ бажано починати з нової сторінки. Підрозділи повинні мати номери у межах розділу. Номери підрозділів мають складатися з номерів розділів й підрозділів. Частини, розділи і підрозділи повинні мати коротку назву і бути записані у вигляді заголовка. Розділи та підрозділи не можна починати з таблиць. Після заголовка підрозділу на сторінці має бути не менше 3-4 рядків тексту, посилання на таблицю або схему, рисунок і тільки потім вже сама таблиця, схема або рисунок. Таблиці нумерують послідовно в межах розділу. Номер таблиці має складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

2.3 Вимоги до захисту та критерії оцінювання курсової роботи

За умови дії модульно-рейтингової системи студент при написанні курсової роботи повинен отримати відповідну кількість

балів. Нижче в таблиці 1 вказані основні критерії оцінювання роботи студента.

При цьому студент допускається до захисту курсової роботи, якщо набирає необхідну кількість балів – 75 балів. Якщо студент не набрав відповідної кількості балів, робота повертається йому на доопрацювання.

Даючи відповіді на основні та додаткові питання за темою дослідження, студент має можливість підвищити кількість отриманих до захисту балів.

Робота захищається студентом у присутності членів комісії, які обираються згідно з розпорядженням завідуючого кафедрою.

Таблиця 1 – Критерії оцінювання курсової роботи

Критерій оцінювання	Кількість балів
Дотримання графіка виконання курсової роботи	10
Належне оформлення роботи	5
Наявність творчого підходу при написанні курсової роботи	15
Обробка додаткових літературних джерел (понад 20 джерел)	10
Наявність аналітичності у роботі	10
Наявність посилань на літературу в роботі	5
Наявність графічного і табличного матеріалу	10
Ступінь практичного застосування матеріалів роботи	10
Разом балів до захисту роботи	75
<i>Відповіді на основні питання за темою роботи (3 питання)</i>	15
<i>Відповіді на додаткові питання за темою роботи (2 питання)</i>	10

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основний

1 Міжнародні стандарти аудиту та Кодекс професійної етики бухгалтерів і аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/document/81073/D6.pdf>.

2 Про аудиторську діяльність в Україні [Електронний ресурс]: [Закон України від 22.04.1993 № 3125-XII, редакція від 13.06.2012, підстава 4711-17]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.

3 Бутинець Ф.Ф, Лайчук С.М. Організація та методика аудиту: Підручник. - Житомир: ПП «Рута», 2002. – 592 с.

4 Кулаковська Л.П. Організація і методика аудиту: Навч. посіб. - К.: Каравела, 2004. - 568 с.

5 Усач Б.Ф. Організація і методика аудиту: Підручник / Б.Ф. Усач, З.О. Душко, М.М. Колос . – К.: Знання, 2006. - 296 с.

6 Іванова Н.А., Ролінський О.В. Організація і методика аудиту: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 216 с.

Додатковий

7 Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс]: [Закон України від 16.07.99 №996 - XIV, редакція від 14.01.2012]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

8 Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1-35 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>.

9 План рахунків активів, зобов'язань, капіталу і господарських операцій підприємств і організацій України [Електронний ресурс]: [Наказ Мінфіну України від 30.11.99 № 291, зі змін. від 09.12.2011 № 1591]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>.

10 Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: [Закон України від 02.12.2010 № 2755-IV, зі змін. та доп. від 28.04.2012]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

11 Господарський кодекс України [Електронний ресурс]: [Закон України від 16.01.2003 № 436-IV, редакція від 18.08.2012]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

12 Аудит: теорія і практика: Навч. посіб. / А.Г. Загородній, М.В. Корягін, А.В. Єлісеєв, Л.М. Полякова та ін. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Львів: Вид-во Національного університету «Львівська політехніка», 2004. - 456 с.

13 Бондаренко Н.О., Понікаров В.Д., Попова С.М. Аудит суб'єктів підприємницької діяльності: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 300 с.

14 Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Вид. 3-тє, перероб. та доп. – К.: Знання, 2007. - 448 с.

15 Іванюта П.В. Управлінські інформаційні системи в аналізі та аудиті: Навч. посіб. – Київ.: ЦНЛ, 2007. - 184 с.

16 Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. - К.: Знання, КОО. - 2000.

17 Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник. - 3-тє вид., доп. і перероб. - К.: Алерта, 2008. - 925 с.

18 Сук Л.К. Фінансовий облік: Навч. посіб. для дистанц. навч. для студ. ВНЗ / - К.: Університет «Україна», 2007. – 453 с.

19 Чебанова Н.В., Єфіменк Т.І. Фінансовий облік: підручник. / - К.: Вид. центр «Академія», 2007. – 704 с.

20 Фінансовий облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / - К.: Лібра, 2005. – 976 с.

Інформаційні ресурси

- 1 <http://www.portal.rada.gov.ua>.
- 2 <http://www.minfin.gov.ua>.
- 3 Журнал «Бухгалтерський облік і аудит».
- 4 Журнал «Бухгалтерія».
- 5 Журнал «Дебет Кредит».
- 6 Щотижневик «Баланс».
- 7 Харківська наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка (м. Харків, пров. Короленка, 18).
- 8 Бібліотека УкрДАЗТ (м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корп. 2).
- 9 Методичний кабінет кафедри обліку і аудиту УкрДАЗТ (м. Харків, майдан Фейербаха, 7, корп. 3 к. 215).

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

ФАКУЛЬТЕТ «ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ»

КАФЕДРА «ОБЛІК І АУДИТ»

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни **“АУДИТ”**

на тему: **АУДИТ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ І НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ**

Керівник роботи:

к.е.н., доцент Мінка В.Ф.

Виконав роботу:

студент групи 1-IV-ОА

Головін К.О.

Харків – 2012_

Додаток Б

Зміст

Вступ	3
1 Науково-теоретичні та методологічні основи аудиту (назва теми)	5
2 Організаційно-економічна характеристика підприємства (назва підприємства)	6
3 Практичний аудит (назва теми) на матеріалах (назва підприємства)	10
3.1 Договір на проведення аудиту	10
3.2 Порядок проведення аудиту з питань ознайомлення з підприємством (назва підприємства)	13
3.3 Порядок проведення аудиту з питань вивчення і оцінки системи внутрішнього контролю (назва підприємства)	15
3.4 Загальний план та програма аудиторської перевірки (назва теми)	17
3.5 Аналіз динаміки та структури балансу (назва підприємства)	25
3.6 Аналіз фінансового стану (назва підприємства)	29
3.7 Робочі документи з переліком помилок	31
3.8 Підсумкові документи аудитора	35
Висновки	38
Список використаних джерел	41
Додаток А Форма 1 «Баланс» на 31 грудня 2009 року	
Додаток Б Форма 2 «Звіт про фінансові результати» за 2009 рік	

Додаток В

Зразок оформлення вступу до курсової роботи

ВСТУП

За останні роки в економіці України відбулися радикальні зміни, обумовлені переходом до розбудови соціально орієнтованої ринкової економіки, її інтеграції у систему міжнародних економічних відносин, виникненням акціонерних компаній, товариств, різних фондів. До розвитку економіки залучаються зовнішні та внутрішні інвестиції, кредити, проводяться емісії цінних паперів.

Учасники цих процесів потребують достовірної і неупередженої інформації про фінансово-майновий стан, перспективи розвитку та фінансову стабільність суб'єктів господарювання. Подання достовірної та неупередженої інформації зацікавленим особам забезпечується через аудиторський висновок. У цьому зв'язку дослідження питань з організації та проведення аудиту... (назва теми)... набуває особливого значення, що зумовлює актуальність обраної теми та доцільність проведення досліджень для розвитку цього питання.

Об'єктом дослідження є... (визначається явище або процес, що досліджується відповідно до теми курсової роботи).

Предмет дослідження - ... (те, що знаходиться в межах об'єкта дослідження).

Методи дослідження - ... (наприклад: системний підхід, метод економічного аналізу, математичної статистики, теорії оптимальних рішень і т.д.).

Мета курсової роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні основ організації, розкритті діючої практики з аудиту... (назва теми)... , а також підготовки пропозицій щодо проведення аудиту... (назва теми)... на підприємстві.

Для досягнення поставленої мети в роботі вирішуються такі завдання:

- обґрунтовано науково-теоретичні та методичні основи аудиту... (назва теми);
- наведена організаційно-економічна характеристика підприємства... (назва підприємства);
- проведено аналіз динаміки і структури балансу та фінансового стану підприємства... (назва підприємства);
- запропоновано форми робочих документів аудитора.

Впровадження пропозицій і рекомендацій, наданих у роботі, дозволить більш якісно та об'єктивно організувати і здійснити аудиторську перевірку... (назва теми).

Додаток Г

ДОГОВІР НА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ № 5 - 8/2007

10 серпня 2007 р.

м. Харків

ЗАТ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «СИНТЕЗ-АУДИТ-ФІНАНСИ» В ОСОБІ ГОЛОВИ ПРАВЛІННЯ ГОНЧАРОВОЇ ВАЛЕНТИНИ ГРИГОРІВНИ, НАДАЛІ ІМЕНОВАНА «ВИКОНАВЕЦЬ», ЩО ДІЄ НА ПІДСТАВІ СТАТУТУ , З ОДНОГО БОКУ, І ВАТ «ІНТЕРКОНТРАКТ» В ОСОБІ ГЕНЕРАЛЬНОГО ДИРЕКТОРА БАЛАБАТЬКО ІГОРЯ ДМИТРОВИЧА, НАДАЛІ ІМЕНОВАНИЙ «ЗАМОВНИК», ЩО ДІЄ НА ПІДСТАВІ СТАТУТУ, З ІНШОГО БОКУ, УКЛАЛИ ДАНИЙ ДОГОВІР ПРО НИЖЧЕНАВЕДЕНЕ:

1 ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

Замовник доручив, а Виконавець зобов'язується здійснити нижченаведені аудиторські послуги:

1.1 Надати аудиторський висновок про правильність обліку і звітності чи аргументоване відмовлення від підтвердження обліку запасів, повноти і відповідності чинному законодавству і встановленим нормативам бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності.

1.2 Надати аудиторський звіт з вищевказаного питання.

1.3 Надати рекомендації з усунення виявлених недоліків, помилок і неточностей.

1.4 Відновлення бухгалтерського обліку не є предметом даного договору.

2 ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРІН

Виконавець зобов'язується:

2.1 Належним чином надавати аудиторські послуги, перевіряти стан бухгалтерського обліку і звітності Замовника, їхню вірогідність, повноту і відповідність чинному законодавству і встановленим нормативам.

2.2 Повідомляти Замовника про виявлені при проведенні аудиту недоліках ведення бухгалтерського обліку і звітності.

2.3 Зберегти в таємниці інформацію, отриману при проведенні аудиту. Не розголошувати зведень, що складають предмет комерційної таємниці, і не використовувати їх у своїх інтересах, в інтересах третіх осіб.

2.4. Обмежити свою діяльність наданням аудиторських послуг, обговорених у розділі 1.

2.5 Інформація про результати проведеної роботи буде представлена Замовнику у вигляді документів, обговорених у розділі 1, пункти 1.1 і 1.2.

Замовник зобов'язується створити Виконавцю належні умови для якісного виконання аудиту.

2.6 Надати достовірну інформацію.

2.7 Надати Виконавцю для аналізу достатній обсяг інформації про результати фінансово-господарської діяльності, у тому числі на вивчення бухгалтерської звітності і документів, що складають комерційну таємницю і не підлягають публікації.

2.8 Не починати із свого боку ніяких дій, що призводять до втрати незалежності Виконавця;

2.9 Зробити прийом виконаної Виконавцем роботи відповідно до розділу 3.

2.10 Зробити оплату за виконану роботу відповідно до розділу 5.

3 ПОРЯДОК ЗДАЧІ І ПРИЙМАННЯ РОБІТ

Документами, що підтверджують виконану Виконавцем роботу, за даним Договором, є нижченаведені:

3.1 Акт прийому – здачі аудиторського висновку, що має бути підписаний не пізніше наступного дня, після надання аудиторського висновку. У противному випадку надається Замовником аргументовані доводи про незгоду з аудиторським висновком, у термін що вище обговорений.

3.2 Звіт про аудиторську перевірку є внутрішнім документом Замовника.

3.3 Лист «Про неможливість проведення подальшої аудиторської перевірки». Надається Виконавцем у випадку припинення дії даного Договору із причин, викладених у пункті 1.3, а також недотримання умов пункту 2.6 і 2.7.

4 ТЕРМІН ВИКОНАННЯ РОБІТ

4.1 Виконавець зобов'язаний у період з _____ р. по _____ р. виконати роботу у формі аудиторської перевірки (аудиту) і пов'язаної з ними експертизи, відповідно до розділу 1.

4.2 Протягом двох днів після закінчення робіт Виконавець повинен надати аудиторський висновок, експертний висновок і звіт аудиторської перевірки.

5 ВАРТІСТЬ РОБІТ І ПОРЯДОК РОЗРАХУНКУ

5.1 На підставі угоди сторін вартість робіт за Договором складає:

сума за договором - 20000 грн. крім того, ПДВ - 4000 грн. Разом сума за договором - 24000 грн. Даний пункт Договору є Протоколом угоди ціни.

5.2 Передоплата виробляється в розмірі 30 % від суми, зазначеної в пункті 5.1, і 70 % - після завершення роботи, відповідно до розділу 3.

6 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

Виконавець несе відповідальність у перелічених нижче випадках:

6.1 За неналежне виконання своїх зобов'язань Виконавець несе майнову й іншу відповідальність, у розмірі 70 % від фактично нанесеного Замовнику збитку з вини виконавця.

Усі суперечки майнового характеру між Виконавцем і Замовником вирішуються у встановленому порядку з дотриманням вимог Закону.

6.2 За недотримання термінів виконання робіт, обговорених у розділі 4, за кожний наступний день сума Договору, зазначена в пункті 5.1 зменшується на 0,2%.

Замовник несе відповідальність:

6.3 За вірогідність наданої Виконавцю інформації.

6.4 За виявлені відхилення і порушення в обліку і звітності.

6.5 За невиконання рекомендацій Виконавця.

6.6 За невиконання пунктів 2.9 і 2.10 у розмірі 1% від суми, обговореної в Договорі по пункті 5.1, за кожний прострочений день, після закінчення двох днів після підписання Акта прийому – здачі.

7 ТЕРМІН ДІЇ ДОГОВОРУ

Даний Договір є дійсним з моменту його підписання до моменту виконання всіх дій, обговорених у даному Договорі.

8 ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ І РЕКВІЗИТИ СТОРІН

ЗАМОВНИК

ВАТ «Інтерконтракт»
Україна 69055, м. Запоріжжя,
пр. Леніна, 63, оф.406,
тел., факс: 0612-570626,0612-571365
ЕДРПО В 27456734
Р/Р № 26008124701
АКБ "Металург" МФО 313582

Генеральний директор ВАТ «Інтер контракт»
И.Д. Балабатько
М.П.

ВИКОНАВЕЦЬ

ЗАТ "АФ "Синтез-Аудит-Фінанси"
Україна 69035, м. Запоріжжя,
вул. Правди, 79, оф. 23,
тел., факс: 0612-593457, 0612-593443
ЕДРПО В 24765632
Р/Р № 26000234500001
АКБ "Металург" МФО 313582

Голова правління ЗАТ «АФ «Синтез-Аудит-Фінанси»
В.Г. Гончарова
М.П.

№	Найменування роботи	Джерела	Термін
1	Визначити сферу діяльності (виробнича або сфера послуг)	Надається підприємством	
2	Зібрати інформацію про галузь, за якою ведеться перевірка	Статистичні дані та інша література	

3	Визначити вид економічної діяльності	Статут	
4	Визначити розмір підприємства (мале, середнє, велике)	Кількість здійснюваних операцій за місяць	
5	Ознайомитись з юридичними документами підприємства	Надається підприємством	
6	Визначити форму власності, порядок створення підприємства, його особливості	Статут	
7	Визначити підпорядкованість підприємства	Статут	
8	Ознайомитись з предметом діяльності підприємства, згідно із Статутом	Статут	
9	Порівняти діяльність підприємства з діяльністю, яка зафіксована в Статуті.	Проводиться аудитором	
10	Перевірити наявність ліцензій на окремі види діяльності	Юридичні документи	
11	Визначити обороти підприємства	Надається підприємством	
12	Ознайомитись з розміром Статутного капіталу, порядком його створення, переліком осіб, що мають у статутному фонді частку, що перевищує 5%	Надається підприємством	
13	Вивчити структуру підприємства	Схема – Структура підприємства	
14	Ознайомитись з чисельністю службовців, функціональними обов'язками	Надається підприємством	
15	Ознайомитись з видами цінних паперів підприємства		
16	Ознайомитись з Бізнес-планом підприємства, перспективою розвитку	Надається підприємством	
17	Визначити частку на ринку (міста, області, країни), яку має підприємство, за кожним видом діяльності	Статистичні дані	
18	Ознайомитись з основними показниками, які характеризують діяльність підприємства	Розрахунки підприємства, або аудитора	

Додаток Д

Порядок проведення аудиту з питань ознайомлення з підприємством

Виконавець:

Голова правління ЗАТ АФ «Синтез-Аудит-Фінанси»

В.Г. Гончарова

Додаток Е

Порядок проведення аудиту з питань вивчення і оцінки системи внутрішнього контролю

№	Найменування роботи	Термін
1	З'ясувати, чи відповідає організаційна структура підприємства розміру підприємства	
2	Вивчити розподіл прав, обов'язків і відповідальності працівників та узгодженість із організаційною структурою підприємства	
3	З'ясувати наявність контролю вищими керівниками за виконанням делегованих прав і обов'язків	
4	Ознайомитись з наказом по підприємству про зміст облікової політики на поточний період	
5	Перевірити наявність положення про бухгалтерію, посадові інструкції працівників	
6	Ознайомитись з робочим Планом рахунків	
7	Ознайомитись з альбомом форм первинних документів, облікових реєстрів і звітності, які використовуються на підприємстві	
8	Вивчити графік документообігу і терміни подання звітності	
9	Визначити наявність внутрішнього контролю щодо обліку запасів підприємства:	
10	наявність договорів про матеріальну відповідальність	
11	наявність санкцій на здійснення господарських операцій на первинних документах	
12	розподіл відповідальності між різними особами за виконання господарської операції, її запис і зберігання запасів	
13	перевірити правильність реєстрації первинних документів	
14	перевірити правильність зберігання та обліку документів суворої звітності	
15	перевірити наявність контрольної процедури між аналітичним та синтетичним обліком	
16	перевірити правильність оформлення та видачі доручень на отримання ТМЦ, відповідність даті, вказаній у дорученні та накладній	
17	перевірити своєчасність оприбуткування ТМЦ та передачі документів у бухгалтерію	
18	перевірити наявність податкових накладних на товари	
19	перевірити порядок та періодичність проведення інвентаризації, правильність її оформлення, результатів інвентаризації	
20	перевірити наявність заходів що до збереження ТМЦ	
21	перевірити наявність процедур попередження і виявлення несанкціонованих операцій, помилок у документах	
22	ретельне вивчення випадків щодо нестачі ТМЦ або залишків, виявлених у ході інвентаризації	
23	перевірити заходи заохочення або стягнення, які використовуються на підприємстві	

Виконавець:

Голова правління ЗАТ АФ «Синтез-Аудит-Фінанси»

В.Г. Гончарова

Додаток Ж

Загальний план аудиторської перевірки

Найменування	Призначення	Примітки	Термін
1	2	3	4
1 Загальне ознайомлення з підприємством	Вивчення особливостей роботи підприємства		Два дні
2 Фінансова звітність	Відповідність фінансової звітності дійсним вимогам законодавства, а саме заповнення статей, які пов'язані з обліком запасів	Встановлені форми звітності П(с)БО 1-6	Один день
3 Облікова політика підприємства	Відповідність встановленої на підприємстві політики дійсним вимогам законодавства, а також виконання положень, записаних у Наказі №1	П(с)БО 7-24 Наказ №1 "Про облікову політику підприємства"	Один день
4 Система внутрішнього контролю	Чи дозволяє система внутрішнього контролю здійснювати достовірний бухгалтерський облік. Ступінь довіри аудитора до наданих даних	Наявність контрольних процедур (від цього залежить обсяг перевірки: суцільна чи вибіркова)	Три дні
5 Бухгалтерський облік запасів підприємства	Відповідність обліку запасів встановленим П(С)БО та іншим законодавчим нормативам	П(с)БО, Закони, постанови, нормативні документи	Три дні
6 Податковий облік запасів підприємства	Відповідність податкового обліку дійсним вимогам	Нормативні документи податкового обліку	Три дні
7 Звіт аудиту	Характеристика виявлених недоліків, помилок, пропозиції та рекомендації щодо їх усунення		Два дні
8 Аудиторський висновок	Надання одного із видів висновку: позитивний, умовно-позитивний, негативний характер, відмова від висновку		Два дні

Замовник

Виконавець

Генеральний директор

Голова правління

ТОВ "Інтерконтракт"

ЗАТ «АФ Синтез-Аудит-Фінанси»

_____ І.Д. Балабатько

_____ В.Г. Гончарова

Додаток И

Програма аудиторської перевірки

Основні напрямки	Первинні документи та облікові реєстри	Документи	
		звітні	нормативні
1	2	3	4
1 Загальне ознайомлення з напрямками діяльності підприємства та вивчення статутних документів	Статут, свідоцтво про реєстрацію підприємства		Закон "Про підприємства та господарські товариства в Україні"
2 Попереднє вивчення фінансової звітності		Баланс, Звіт про фінансові результати та інші	П(С)БО 2-4 МСА
3 Вивчення застосованих на підприємстві форм і методів бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю	Наказ №1 "Про облікову політику"		Закон "Про бух. облік та фінансову звітність в Україні"
4 Введення аудиторської процедури вивчення автоматизованого обліку на ПВМ і створення автоматизованих робочих місць	Положення "Про автоматизований облік"		МСА
5 Вивчення документообігу на підприємстві з фінансово-господарськиз операцій	Затверджений графік документообігу		Інструкція № 88 "Положення про застосування первинних документів"
6 Уточнення обсягів аудиторської перевірки підприємства та корегування договору на проведення аудиту			Закон "Про аудиторську діяльність"

<p>7 Отримання аудиторських доказів за матеріальними цінностями:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перевірка фактичної наявності запасів шляхом проведення суцільної або вибіркової інвентаризації; - перевірка правильності оформлення первинних документів за господарськими операціями, пов'язаними з рухом запасів; - перевірка правильності включення витрат у первісну вартість запасів; - перевірка правильності та законності проведення уцінки та дооцінки запасів; - перевірка правильності застосування методів оцінки вибуття запасів та відповідність їх методам, зазначеним в обліковій політиці; - перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку придбання за плату запасів; - перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку виготовлення власними силами запасів; - перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку відпустку запасів у виробництво; - перевірка правильності відображення в бухгалтерському обліку продажу запасів. 	<p>Первинні документи, відомості за рахунками</p>	<p>Баланс</p>	<p>П(С)БО 9 "Запаси»</p>
---	---	---------------	------------------------------

8 Узагальнення отриманих результатів. Підготовка попереднього аудиторського звіту		Звіти аудиторів	
9 Ознайомлення керівництва підприємства та головного бухгалтера з попередніми висновками та внесення коректив у хід перевірки з метою уточнення попередніх висновків	Протокол засідання	Звіти аудиторів	
10 Остаточне аудиторське вивчення скоригованих напрямків перевірки			
11 Складання підсумкового акту аудиторської перевірки та аудиторського висновку: а) позитивного б) умовно-позитивного в) негативного характеру г) відмови від висновку		Аудиторський висновок	
12 Представлення кінцевого висновку на робочій нараді керівників та засновників підприємства з аудиторським колективом	Протокол засідання		

Замовник

Генеральний директор

ТОВ "Інтерконтракт"

_____ І.Д. Балабатько

Виконавець

Голова правління

ЗАТ "АФ "Синтез – Аудит–Фінанси"

_____ В.Г. Гончарова

Додаток К

Перелік типових помилок, виявлених під час проведення аудиту первинних документів на (назва підприємства) за період _____

Види порушень, виявлених при перевірці первинних документів	Назва, номер, дата складання документа	Рекомендації аудитора
1 Відсутність обов'язкових реквізитів у формі, не передбаченій альбомами типових форм або не затвердженими відповідним чином		
2 Не заповнення обов'язкових реквізитів		
3 Необумовлені виправлення (у касових документах виправлення забороняються)		
4 Підписи, виправлення		
5 Записи простим олівцем		
6 Відсутність прочерків у вільних рядках		
7 Дописки по тексту та у цифрах		
8 Відсутність відмітки про дату запису до облікового регістру та підпису особи, яка відповідає за обробку документа		
9 Відсутність штампів або запису "сплачено" із зазначенням дати (у документах, що додаються до прибуткових та видаткових касових ордерів)		
10 Використання екземплярів документів, на яких відтиски печатки (штампу) організації та підписи мають вигляд копіювання на ксероксі		

Виконавець:

Голова правління ЗАТ АФ «Синтез–Аудит–Фінанси»

В.Г. Гончарова

Додаток М

Приклад умовно-позитивного аудиторського висновку

ВИСНОВОК АУДИТОРСЬКОЇ ФІРМИ (адміністрації)

_____ (найменування економічного суб'єкта)
ПРО БУХГАЛТЕРСЬКУ ЗВІТНІСТЬ

_____ (найменування економічного суб'єкта)

за 20__ рік.

1. Нами проведено аудит бухгалтерської звітності _____ (найменування економічного суб'єкта)

за 20__ рік. Дана звітність підготовлена виконавчим органом _____ (найменування економічного суб'єкта)

виходячи з _____ (найменування нормативного акту, що регулює бухгалтерський облік, органа, що видав його, номер і дата видання).

2. Відповідальність за підготовку даної звітності несе виконавчий орган

_____ (найменування економічного суб'єкта)

Наш обов'язок полягає у висловленні думки про вірогідність у всіх істотних аспектах даної звітності на основі проведеного аудиту.

3. Ми проводили аудит відповідно до _____ (найменування нормативного акта, що регулює аудиторську діяльність, органа, який видав його, номер і дата видання).

Аудит планувався й проводився таким чином, щоб одержати достатню впевненість у тому, що бухгалтерська звітність не містить істотних перекручувань. Аудит включав перевірку на вибірковій основі підтверджень числових даних і пояснень, які містяться в бухгалтерській звітності. Ми вважаємо, що проведений аудит дає достатні підстави для того, щоб висловити думку про _____

(вірогідність даної звітності)

(Після пункту 3 викладаються обставини, які зумовили підготовку умовно-позитивного аудиторського висновку.)

... На нашу думку, додана до цього Висновку бухгалтерська звітність із виправленням (виправленнями), яке наведено (наведені) у додатку до цього Висновку й підлягає (підлягають) відображенню у бухгалтерській звітності за рік (той, що йде за звітним), є достовірною, тобто підготовлена таким чином, щоб забезпечити у всіх істотних аспектах відображення активів і пасивів _____

(найменування економічного суб'єкта)

за станом на 1 січня 20__ р. й фінансових результатів його (її) діяльності за 20__ р. виходячи з _____

(найменування нормативного акта, який регулює бухгалтерський облік, органа, який видав його, номер і дата видання)

Керівник аудиторської фірми
Аудитор

Дата

Додаток Н

Зразок оформлення висновків курсової роботи

ВИСНОВКИ

Проведені в роботі дослідження дозволяють зробити такі висновки.

Процес аудиту – це процес пізнання істини, який полягає в ретельному вивченні здійснених операцій і являє собою дослідження фактів минулого. Аудит виконує практичні завдання щодо підтвердження відповідної фінансової інформації. Різноманітні учасники економічних відносин потребують достовірної і неупередженої інформації про фінансово-майновий стан, перспективи розвитку та фінансову стабільність суб'єктів господарювання, що зумовлює актуальність обраної теми...(назва теми курсової роботи).

При написанні висновків рекомендується дотримуватись послідовності проведеного в роботі дослідження і відповідно до плану навести по одному підсумковому абзацу щодо кожного підрозділу курсової роботи.

Ознайомлення з текстом висновків має сформулювати у читача уявлення про ступінь реалізації автором роботи поставленої мети і завдань.

Додаток Л

Перелік типових помилок при аудиті основних засобів та капітальних інвестицій на (назва підприємства) за період _____

Порушення		Характер порушення (помилка, шахрайство)	Вимоги якого нормативного документа порушено	Суттєвість порушення	Виправлення помилки
Первинний документ (обліковий реєстр)	Зміст порушення				

